

СРБОБРАН

SUBSCRIPTION RATES
United States of America one year 60c.
Canada, Europe e t. c. one year \$1.50

Srbobran published every Thursday at
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

ПРЕТПЛАТА:
За Сјед. Државе на годину 60 ц.
Канаду, Европу итд. год. \$1.50

Србобран излази четвртом на
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА

SRBOVRAN

SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION „SLOGA“.

Број 359.

ЊУЈОРК, Њ. Ј., ЧЕТВРТАК, 25. АВГУСТА, 1916.

ГОДИНА 6.

ЗАПИСНИК

седнице Управног Одбора Савеза Сједињених Срба Слога, одржане 31. августа 1916. г. у писарни Савеза, 443 Вест 22. улица, Њујорк Сити.

Присутни: М. И. Пулин, Гл. Председник, П. Х. Павловић, Гл. Потпредседник, Јосиф Рајновић, Миле Куколича и Ђуро Грегочић, чланови Управног Одбора.

Записник води Душан Трипчевић, Главни Тајник.

Седница се отвара у 9 сати пре подне. Главни Тајник чита записник седнице Управног Одбора одржане 1. августа, који се прима са следећим примедбама:

Помоћ из Културног и Добр. Фонда даје се члановима само у изванредним случајевима, како је то конвенција у Њујорку решила.

Да се записник штампа у органу у целини, а не само извод записника.

1. На основу натерачаја, расписаног за Главног Тајника и Главног Рачуновођу приспело је Главном Председнику понуда са стране и то од:

Николе Антоновића, Индианаполиса, Инд., Марка М. Ђуричића, Рак Спрингс, Вај., Михаила Јаворине, Милвоки, Вис. Сретена Јазаревића, Благоја Т. Марина, Ред Лоџ, Монт., Владе К. Новаковића, Топопах, Невада, Рада И. Перовића, Вашингтон, Монт., Момчила Петровића, Ст. Лујс, Мо., Милана Прице, Њу Дулут, Мин., Јова Радаковића, Јос Анџелес, Кал., Луке Христићковића, Чикаго, Ил. и Ива Шућура, Чикаго, Ил. и од привременог Гл. Тајника и Гл. Рачуновође.

Павле Х. Павловић предлаже, да Управни Одбор препоручи Главном Одбору Савеза за Главног Тајника Душана Трипчевића и за Гл. Рачуновођу Вида Вуића, који су својим неуморним и пожртвованим радом успели не само да посвршавају редован текући посао у Савезу, већ су успели да доведу у ред сав хаос, остављен у архиви и администрацији Савеза од стране бившег Гл. Тајника и његових помоћника. — Тачност у раду у писарни Савеза могу потврдити и сва друштва Савеза Слоге. Јосиф Рајновић подноси предлог, да се препоручи Главном Одбору, да за Главног Тајника изабере Душана Трипчевића и за Главног Рачуновођу Вида Вуића. Предлог се једногласно усваја и сви присутни чланови Управног Одбора одмах дају свој глас као чланови Главног Одбора Савеза Слоге за Душана Трипчевића и Вида Вуића. — Плата Гл. Тајнику \$125.00, а Гл. Рачуновођи \$100.00 месечно.

2. На основу натерачаја за сарадника на Србобрану није дошла ни једна пријава. Ђуро Грегочић предлаже и Миле Куколича подупири да сарадња на Србобрану остане као што је била са истом платом од \$75.00 на месец с претпоставком да ће се досадашњи сарадник, господин Милан Јевтић и у будуће примити сарадње. — Предлог се усваја.

3. Главни Тајник реферирше да је административни посао Савеза Слоге тако развијен, да један помоћник није у стању свршити посао администрације листа Србобрана и да помаже у Савезу. Управни Одбор је узео реферат Гл. Тајника на претрес и донео је једногласни закључак, да се захтева од Гл. Одбора одобрење буџета од \$320.00 до месеца маја 1917. године, која ће свота са раније одобреним буџетом за помоћника покрити све издатке за помоћнике, а њихова помоћ биће довољна да се сав посао у Савезу и око администрације Србобрана свршава тачно у време, тако да се одржи ред у раду са друштвима, који је савесним радом од ванредне конвенције на овамо постигнут. Главни Председник се умољавва да упутно окружно писмо члановима Главног Одбора Савеза за одобрење своте од \$320.00 уједно да пошаље на гласање и избор Главног Тајника и Гл. Рачуновође.

4. Гл. Тајник подноси понуде штампарских кућа за штампање правила Савеза и то:

Понуда Душана Поповића из Њујорка: 12.000 примерака правила од 144 странице, величина књижице 5x6 1/2 за своту од \$1091.00 а \$500.00 капаре у напред; или 12.000 примерака правила од 144 стр. величине 4 1/2 x 5 3/4 за своту од \$979.00 с тим, да се да у напред \$500.00.

Понуда Боже Ранковића из Њујорка: 12.000 примерака правила, књижица од 144 странице, величина 6 1/2 x 5 за своту од \$1025.00; или 12.000 примерака правила, 144 странице, величина књижице 5 3/4 x 4 1/2 за своту од \$960.00.

Миле Куколича предлаже, а Ђуро Грегочић подупири, да се дају правила у штампу оној штампарској кући, која је јевтинија, у овом случају Божи Ранковићу. Величина књижице да буде 5 3/4 x 4 1/2, број примерака 12.000, величина слова 8 поента. Предлог се једногласно усваја и наређује се Глав. Тајнику да води коректуру на српском и енглеском језику.

5. Гл. Тајник подноси понуду С. Х. и Ј. Ј. Вулфа од стране државе опуноуменованог инспектора осмгуравајућих друштава за испитивање и извештавање

о стању имовном Савеза Слоге свака четири месеца, како је то ванредна конвенција решила. Понуда гласи, да ће свака четири месеца извршити преглед имовног стања Савеза и свој извештај подносити Главном Одбору Савеза и Иншуренс Департменту, а вршиће и преглед годишњег извештаја Савеза, који се предаје Иншуренс Департменту, такође и валуешни рапорт по потреби. За труд понуђачи траже \$400 на годину.

Миле Куколича предлаже, а Јосиф Рајновић подупири, да се понуда С. Х. и Ј. Ј. Вулфа усвоји, и да се поступа по решењу ванредне конвенције. — Предлог се једногласно усваја.

Главни Председник прекида седницу у 1 сат и закључује продужење у 2 сата.

6. Гл. Тајник подноси препоруку резолуције од адвоката да се усвоји на основу које се може депоновати новац у сигурне банке на прилод у корист Савеза и наследника осмртнина. Ђуро Грегочић предлаже, Миле Куколича подупири, да се донесе следећи закључак:

Овлашћује се Главни Председник да депонује новац на прилод у име Савеза за неисплаћене осмртнине наследница умрлих чланова Фармерс Лон и Труст Компани у Њујорку, Колумбија Труст Компани и друге новчане заводе, који уживају првокласан глас.

Предлог се једногласно усваја.

7. Главни Тајник подноси препоруку друштвима број 109, 237, 270 и 272 из Детроита, по којој адвокат Савеза и Иншуренс Департмент препоручују да се др. бр. 109 и 237 не буне противу друштвима број 270 и 272 у Детроиту, пошто та друштва на основу државних закона уживају сва права по правилима, јер врше своју дужност према Савезу, а када Управа Савеза прими друштво у Савез погрешно, то је погрешка Управе, а не примљеног друштва и из тога разлога чланови тако примљених друштава имају по државним законима сва права, када испуњавају своје дужности по правилима и чланови ова два друштва не могу бити лишени права, која им правила дају.

Миле Куколича предлаже, а Ђуро Грегочић подупири, да се пише друштвима број 109 и 237 у Детроиту, да се управљају по препоруци правног саветника Савеза, а бивша управа Савеза постигла је казну за свој рад на ванредној конвенцији Савеза. Против савета адвоката чинити ма шта доведше у велики спор цео Савез са члановима друштвима бр. 270 и 272, који испуњавају своју дужност према Савезу тачно по правилима и бројно ста

лно напредују. Овај предлог се једногласно усваја.

8. Гл. Тајник реферирше о ствари потраживања друштва број 15 од друштва број 3 ради издатака, учињених за Новицу Миљановића, члана др. бр. 3. Поводом овога питања предлаже Јосиф Рајновић, а подупири Павле Х. Павловић:

Пошто је делегат др. бр. 3 на конвенцији у Денверу свечано изјавио да ће друштво бр. 3 платити друштву бр. 15 потраживање на основу докумената и пошто је делегат др. бр. 3 изјавио на ванредној конвенцији у Њујорку, да ће друштво бр. 3 исплатити извесну своту на име тога потраживања од др. бр. 15, али не све, јер је много потрошено, решава се, да се пита друштво бр. 3, колико хоће да плати и на основу одговора од др. 3 донети коначно решење на идућој седници Управног одбора, 1. октобра ове године.

Предлог се једногласно усваја.

9. Гл. Тајник подноси писмо др. бр. 115, којим захтева, да се осмртнина пок. Илије Глушца исплати само његовој жени, пошто је друштво добило извештај, да је други наследник сеестра Илијина, умрла, Миле Куколича предлаже, Јосиф Рајновић подупири, да се добави смртни лист наследника и онда осмртнину исплатити целу жени пок. Илије Глушца.

10. Гл. Тајник подноси писмо др. бр. 12, који захтева, да се члан др. бр. 17, Васо Дивановић, брише из Савеза ради дуга друштву број 12. Пошто је овај случај претресен и из чега се види, да је Васо Дивановић остао дужан др. бр. 12, за време балканског рата, у коме је и он учествовао, Миле Куколича предлаже, Јосиф Рајновић подупири, да се ова свота одобри др. бр. 12 из дубиозног фонда, т. ј. \$12.30. Предлог се једногласно усваја.

11. Гл. Тајник подноси писмо др. бр. 78, којих захтева, да се остатак осмртнине пок. Стојана Станковића исплати његовој жени, која живи у Чикагу, пошто је наследник тога дела осмртнине, Милан, брат покојног Стојана умро у старом крају још за живота Стојановог. Ђуро Грегочић предлаже, Миле Куколича подупири, да се остатак осмртнине исплати наследнику, који је у животу.

Предлог се једногласно усваја.

12. Срп. Д. Д. „Јединство“ из Трансвала пише и пита, да ли може приступити у Савез Слогу. Пошто Савез Слога прима друштва из Сједињених Држава и Канаде, то није могуће примити друштва из Африке. Павле Х. Павловић предлаже, Јосиф Рајновић подупири, да се пише друштву у Транс-

вал, да нам је врло жао што ни смо у могућности да примимо друштво у Савез, него им препоручујемо, да се постарају да добију што више чланова за своје друштво и да раде помажући се међусобно по нашем начину и послати им наша правила и упутства и пожелети им успеха у раду, док не дође доба њиховог повратка у домовину. Предлог се једногласно усваја.

13. Др. бр. 148 из Вилмердинга приређује пикник у корист српске сирочади и моли да Савез да оглас у њиховом програму а уједно и да Савез пошаље свога изасланика на посету барјака друштвеног, која ће се обавити истога дана. Главни Председник изјављује да ће он дати своту од \$50.00 за оглас Савеза Слоге у програму друштва број 148 и уједно обећава, да ће доћи да присуствује пикнику и посвети барјака он лично. Наређује се Гл. Тајнику да о томе обавести др. бр. 148.

14. На молбу др. бр. 11 да се одобри исплата надгробног крста Андрије Ковачевића у износу од \$100.00, Јосиф Рајновић предлаже, Ђуро Грегочић подупири, да се исплата одобри. Предлог се једногласно усваја.

15. Чита се молба Јова Зекљевина, који је био члан др. бр. 33, које је друштво брисано из Савеза ради неплате. Пошто му није било познато, да је друштво брисано из Савеза и ако он редовно врши уплату др. бр. 33 у Чисхолм, Мин., то моли да му се да преступни лист да може ступити у које друго друштво, јер жели бити члан Савеза.

Павле Х. Павловић предлаже, Јосиф Рајновић подупири, да се изда преступни лист Јову Зекљевину, који је био члан др. бр. 33, да може приступити у које друго друштво, а уједно се овим обавештавају сви чланови др. Св. Ваенлије Острошки у Чисхолму, Мин., да је њи друштво брисано из савеза ради неплате и ако који члан жели да ступи у које друго друштво Савеза, нека се обрати Управи Савеза за преступни лист.

16. Гл. Тајник подноси извештај, да је Петар О. Стијачић при селењу из штампарије оставио машине у штампарији неочишћене и неподмазане, те је узео нарочита човека да машине очисти и подмаже, а за лајнотајп звао је мајстора из Фабрике. За чишћење и подмазивање машина моли да се одобри издатак од \$10.00.

17. Павле Х. Павловић извештава седницу о намери Савеза Србобрана за куповину штампарије и мисли, да би Културни и Добротворни Фонд могао учинити понуду да прода своју штампарију Савезу Србо-

брану, а повећу своту новаца послаће српској сирочади. Ако управа Савеза Србобрана озбиљно намерава да купи штампарију, Култ. Фонд би могао дати најповољније услове, а управа Савеза Србобрана би омогућила на тај начин, да се пошаље повећа свота новаца за српску сирочад у староме крају. Поводом овога Миле Куколича предлаже, да се опуноуменови Јосиф Рајновић и Стево Бабић, да са управом Савеза Србобрана преговарају, ако управа Савеза Србобрана у истини намерава куповати штампарију за Савез. Ђуро Грегочић подупири предлог, који се једногласно усваја, а Гл. Тајнику се ставља у дужност, да о овоме извести управу Савеза Србобрана и да пошаље прештај овога решења господи Јосифу Рајновићу и Стеви Бабићу.

18. Гл. Тајник подноси писмо г. Стева Богдановића са Крфа, којим захтева од Савеза Слоге на име сарадње плату од месеца септембра 1915. до месеца септембра 1916. године. Павле Х. Павловић изјављује по овој ствари, да је Управа Срп. Култ. и Добр. Фонда донела била решење у месецу септембру 1915. године, или у октобру, да се сарадња г. Богдановићу укине, а да се дружи прилика за сарадњу л. Петру Јурићу, који је отишао са уредништва Србобрана и учинио место Божи Мартиновићу. Записник о овоме раду налази се код Николе Ђ. Граховића, који је онда био тајник Српског Култ. и Добр. Фонда. Да ли је ондашња Управа Савеза известила г. Богдановића о укидању његове сарадње или није, то није познато. Јосиф Рајновић предлаже, Миле Куколича подупири, да Управа Савеза Слоге нема никакав буџет за сада за сарадњу из Европе, међутим, ако сеп рилике буду изманили и буде се узимао сарадник из Европе, Управа Савеза Слоге водиће о томе рачуна, да се сарадња првенствено да г. Богдановићу, међутим али Управа Савеза не осећа се овлашћеном да врши ма какву исплату на име сарадње, која је по сазнању била укинута од стране бивше Управе. Предлог се једногласно усваја.

19. Јосиф Рајновић изјављује, да је по решењу седнице у јулу одлазио у Јунгвуд и састао се са рачуновођом друштва бр. 63 у погледу осаканог члана Смрзлића и молио је рачуновођу, да упутно Смрзлића у Гринсбург и да га заједнички поведу једном искусном лекару на преглед, али да од рачуновође није никада више ништа добио. Миле Куколича предлаже, Павле Х. Павловић подупири да се позове Смрзлић, да дође на идућу седницу Управног одбора и да га лекари овде пре-

гледају и на основу њиховог извештаја да му се одреди висина осакатнине, која на основу ранијих сведожаба од лекара није могла бити одређена.

20. Гл. Тајник подноси извештај, да је у току месеца августа примљено \$18,088.20 у благајну Савеза, а исплаћено је у току месеца августа \$19,418.89. Појединачне своте примитка и издатка биће објављене у органу Савеза. Овај извештај узима се повољно к знању.

21. Гл. Тајник подноси извештај, да су се пријавила два нова друштва и то:

Српско Бокемно Братимство, Бјут, Монт., и Друштво Св. Георгије, Вудвелл, Па.

Управни Одбор узима извештај к знању и одређује друштвима следеће бројеве: 287 за друштво у Бјуту, Минт., и 288 за друштво у Вудвелл, Па.

22. Гл. Тајник извештава, да је у току месеца августа пришло 269 молбеница исправно за нове чланове. Управни одбор прима свих 269 молбеница и чланове у Савез.

23. Гл. Тајник извештава, да је у току месеца августа примљено 34 преступна листа, 19 одступних, 147 брисовница, 7 пријава смртних случајева и 4 отприједна члана по парвилима. Управни Одбор узима извештај на знање и наређује Гл. Тајнику да поступи на основу докумената.

23. Гл. Тајник извештава да је број целокупнога чланства Савеза био 11,256 на дан 31. августа. Извештај се узима к повољном знању.

24. Гл. Тајник подноси документ пријављених смртних случајева, лекарске сведоче о болести, осакатењу и операцији чланова. На основу тих докумената одређује се свота тих исплату за месец август у висини од \$11,130. Појединачне своте одобрене за исплату налазе се у распису број 59, који је разаслао друштвима Савеза на уобичајени начин.

25. Гл. Тајник извештава, да је ванредна конвенција решила, да се поклати из Дубиозног Фонда 7000 долара за српску сирочад. Исто је исплаћено Централном Одбору Срп. Народне Одбране и Централни Одбор је упутно јавну захвалу чланству Савеза Слоге. Прима се повољном знању.

26. Следећа документа нису решена из назначених разлога

а) Др. бр. 11 да пошаље лекарску сведојбу за брата Мићу Лиќића, из које ће се видети од када до када је члан боловао јер се друштвени извештај не слаже са лекарским извештајем.

б) Др. бр. 22 да пошаље сведојбу за брата Спасоја Ненећића, из које ће се видети да је операција извршена.

в) Др. бр. 22 да пошаље но-

SRBOBRAN

SERB WEEKLY

Published by SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND OF SERB FEDERATION "SLOGA"

448 West 22nd Street New York, N. Y.

Business Manager: M. I. Pupin, 443 W. 22nd St., New York, N. Y.

Entered as second-class matter at the Post Office of New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

у лекарску сведоџбу за брата Ђиру Делибашића која не показати како се налази његова нога данас.

г) Др. бр. 29. Брат Теодор Бошковић је примио потпору од Савеза и по правилима не може више добити.

д) Др. бр. 47 повратити лекарску сведоџбу брата Симе Белића да је дотични лекар допуни и да јасно каже, да ли је операција извршена или не.

в) Др. бр. 58 за сестру Евицу Гвозданић Савез не може ништа одобрити, јер по овој сведоџби има право само на потпору од друштва.

е) Др. бр. 64 да пошаље другу сведоџбу, која не да каже, да је операција извршена, јер ова сведоџба то не показује.

ж) Др. бр. 87 повратити лекарску сведоџбу друштву, да је потврди код нотари публиц са печатом.

з) Др. бр. 82 да пошаље нову сведоџбу из које не се види да је операција извршена, јер ова сведоџба то не каже.

и) Др. бр. 90 на основу ове сведоџбе решено је по правилима, а ако је озледа већа, треба поднети две сведоџбе од лекара и Управа не на основу њих решити.

ј) Др. бр. 90 да пошаље другу сведоџбу за брата Будимира Дракулина из које не се види да је операција извршена, јер ова сведоџба то не каже.

к) Др. бр. 103 за брата Николау Цапа Савез не може одобрити никакве потпоре из разлога, што по овој сведоџби нема права на даљу потпору.

л) Др. бр. 120 сведоџба брата Митра Терзића каже, да је боловао свега три месеца, а за то време има добити потпору од друштва.

м) Др. бр. 129 члану Ђорџу Опачићу Савез не може више дати никакве потпоре, јер је добио за болну потпору и операцију слепог црева.

н) Др. бр. 129 да пошаље другу сведоџбу која не показати да ли — и који је део тела онеспособљен и у којој мери.

њ) Др. бр. 133 сведоџба брата Алексе Глумца не гласи да је осакаћен, већ да је боловао 6 месеци, за које време му је исплаћена потпора од друштва и Савеза.

о) Др. бр. 151 Управа не може одобрити никакве потпоре из разлога, што сведоџба не каже, да је и један део тела осакаћен.

п) Др. бр. 172 сведоџба сестре Марије Трбовић одбија се из разлога, што у оно време када је операције изведена није било у правилима да се исплаћује потпора за операцију на вилици.

р) Др. бр. 173 да пошаље Савезу другу лекарску сведоџбу, која не показати да је операција извршена, јер ова сведоџба то не каже.

с) Др. бр. 178 за брата Милу Штандарића да пошаље другу сведоџбу која не показати, да је операција извршена, јер ова сведоџба то не каже.

т) Др. бр. 201 Управа не може одобрити никакве потпоре, јер по овој сведоџби брат Ђоцић нема права на исту.

џ) Др. бр. 216 брату Миши Мркићу Управа не може одобрити никакве потпоре из разлога, што по овој сведоџби нема права на операцију.

у) Др. бр. 243 повратити лекарску сведоџбу брата Илије Грбића да је друштво потврди код нотари публица и да је пошаље за идуну седницу.

ф) Др. бр. 254 брату Миланду Чуровићу Управа не може одобрити више ништа, јер је добио болну потпору за 3 месеца.

х) Др. бр. 258 брату Станку Бороти Управа потпору не може одобрити из разлога, што по овој сведоџби нема права на исту.

ц) Др. бр. 259 да пошаље другу лекарску сведоџбу за брата Лазу Ђурића, која не тачно да покаже, када је болест почела.

Седница се затвара у 11 сати у вече. По наредби Управног Одбора Главни тајник: Душан Трипчевић

Резолуција

донешена на заједничкој седници српских друштава у Њујорку 1. септембра 1916.

Ми доле потписане организације, као представници српске њујоршке колоније, излазимо пред Америчко Српство, као и оно у домовини, са следећом резолуцијом:

У нашем јавном животу у Америци, поред силног напретка и сређивања, које се олажа у задњих пар година, поред готово једнодушном настојања свега нашега овдашњег народа, да се групујемо у јаке организације, да заједнички послужимо оној великој идеји, која је запала наше поколење да изведе, поред најплеменитије жеље сваког појединца Србина или Српкиње у овој туђини, да сваки учини своју дужност у заједничком раду целине, — ипак се налазило и налази олоша, који свесно и систематски уноси међу нас раздор, који нас омета у испуњавању наше дужности Србији.

Ти смутљивци и одроди, који већ годинама покушавају да нас растроје, нису ништа друго, до ли срамно оружје у рукама наших народних душмана. Да би своју издајничку улогу ти наши одроди брже и потпуније извели, прва им је брига била да уклоне са чела нашега народнога рада у првом реду нашега великана господина професора Михаила И. Пупина, јер су знали, колико за успех наше свеопште ствари вреди међу народом уважени великан, као што је наш велики старина, наш чика Миша Пупин. Поред њега највише им је запео за око десна рука у свему народном раду господина Пупина, вредни и неуморни челик карактер, госп. Павле Х. Павловић, зато су већ годинама обасули наклепу ватру клевета на ова два истинита и родољубива национална радника с намером: прво, да убију њихов углед код народа, друго, да им огорче и омразну сваки рад.

Ни једно ни друго није постигнуто. Данас ова два челика Србина уживају народно поверење као никад пре, јер народ суди дела и рад и прозро је намеру оно неколико ниткова, чији је представник она аустријска крпелина „Дневни Гласник“.

Како су ниски ти клеветници, види се најјасније из оне од вратне афере неког скитнице и светске протуге „граф“ Рајчевића, са којим су се били здружили ти Бранковићи, да убију како код Срба, тако и код странаго света углед представника Краљевине Србије и вођа овдашњег Српства.

Ми, њујоршки Срби, који најбоље познајемо сјајни карактер нашега великана, господина М. И. Пупина и господина П. Х. Павловића, згражамо се и осуђујемо издајнички и разорни рад нељуди, који се на жалост Србима називају.

Тврдимо и побијамо, да су све оне клевете, које су изнешене од тих нељуди а против наших народних првака и радника — скроз лажне и злонамерно измишљене и позивамо овдашње Српство, да се и од сада као и до сада са вером преда на озбиљан народни рад а за мило нам Српство, јер после овог великог и страшног искушења, питање се и видиће се свачија дела.

Да би посведочили, колико су омиљени и колико поштоване уживају госп. Пупин и госп. Павловић, доленотписане све овдашње организације изабрале су господина Пупина својим почасним председником, а госп. Павловића својим почасним подпредседником.

Шаљемо вам, браћо, широм ове слободне земље, братски српски поздрав и поклчи: Напред на рад и жртве за ослобођење, уједињену и велику Србију!

У ЊУЈОРКУ, 1. септембра 1916.

ДРУШТВО „УДРУЖЕНИ СРБИ“:

Тајник: Бр. Стојановић Председник: Милан Милосављевић

СРП. ДОВ. ДРУШТВО „СЛОВЕНСКИ ЈУГ“, ДР. БР. 150 СССС.: Тајник: Никола Трбовић Председник: Н. Антоновић.

ЖЕНСКИ ОДБОР СРПСКЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ: Председница: Смиљка Јернова Тајница: Даница Г. Грујић.

СРПСКО ПЕВАЧКО ДРУШТВО „ГУСЛЕ“: Председник: Љ. Салевић Тајник: Јов. С. Енеровић.

ЗВАНИЧНИ ГЛАСНИК

ПРИМИТАК НОВЦА ОД 1. ДО 31. АВГУСТА 1916.

Table with columns: Др. број, Amount, Name, Amount. Lists names and amounts for various individuals.

Table with columns: Name, Amount. Lists names and amounts for various individuals.

Table with columns: Name, Amount. Lists names and amounts for various individuals.

Table with columns: Name, Amount. Lists names and amounts for various individuals.

Table with columns: Name, Amount. Lists names and amounts for various individuals.

ДО ЗНАЊА.

Ставља се до знања члановима Срп. Д. Д. „Борбе Карађорђевић“ бр. 116 у Мт. Олив, Ил., да је ово друштво на својој задњој седници решило, да сваки члан на идуну седницу, која ће се одржавати 17. септ. о. г. има уплатити сав свој дуг као и по \$1.00 у корист друштвене благајне, преко обичне пристојбе. У Мт. Оливу, Ил., 20. авг. 1916. Пуниша Ђ. Костић, председник.

ПРВИ ПУТ С ОЦЕМ НА ЈУТРЕЊЕ.

— Ј. К. ЛАЗАРЕВИЋ. — (Свршетак)

Почеше богме они његови пајгашни долазити и нашој кући. Затворе се у велику собу, упале по неколико свећа, звечи дукат, пуши се дуван, клизи карта, а наш момак Стојан не престаје пећи им каве, (а сутра дан показује по неколико дуката, што је надобио напојнице.) А наша мати седи с нама у другој соби; очи јој црвене, лице бледо, руке сухе и час понавља: „Боже, ти нама буди пријатељ!“

И тако се он сасвим отпади од куће. Само ћути. Матери ни кад нег леда у очи. Нас децу не милује, ни осорне речи да рекне а камо ли блага. Све бежи од куће. Само нам пара даје колико које ховема. Ако искам да купим легрштер, а он извади по читаву плету. За јело је куповао све, што је било најлепше у вароши. Моје

хаљине најлепше у целој школи. Али опет нешто ми је тако тежко било, гледајући моју мајку и сестру: чисто постареле, бледе, тужне, озбиљне. Никуд под богом не иду, па и на славу слабо коме да оду. А и нама су жене слабо долазиле, већ само људи, и то готово све само оне „лоле“ и „пустаије“, као што их је моја мати звала. Дућан готово и не ради: „Зар ја“ — каже мој отац — „да мерим гејаку за дваест пара чивита? Ено му Чифута!“ — Мати не сме ништа више ни да прослови. Каже, један пут јој казао:

— Јеси чула, ти разуми што ћу ти рећи: ако ти мени цигло један пут још што о томе проговориш, ја ћу себи наћи кућу, па се иселити; а ти овде попуј коме ховеши! Упамти добро!

Ћути она сирота као заливена. Стегла срце, кожни из дана у дан, а све се моли богу:

„Боже, ти мене немој оставити!“

Е па ваљда видите шта не из свега да буде!

Дођоше они сви једно вече. Дође с њима још некакав Петро Зеленбаћ, некакав свињарски трговац, који, веде, ради „с Пештом“. Бркове ушљиво, косу остраг разделио а золуфе пустио чак до јагодица. Дебео у лицу, шишкав у телу; накриво некакав шеширић, а преко прелука златан ланац; исти онакав, какав је пре бабо имао. На руци му некакав прстен, цакли се, брате, не да се ни погледати. Гега се кад иде; говори крупно и промукло, а све се смешти оним малим, као јед зеленим очима, да те некакав страх ухвати као од совуљага.

Дођоше они „велим. Стојан одмах уз огњиште да пече каву! Запалише четири свеће. Удари дим од дувана, као из димњака. Цију каву, ћуте као Турци а карта само клизи, и чујеш ка

ко звечи дукат.

То је била страшна ноћ.

Ми се с мајком затворили у другу собу. Она више не плаче. Ни сестра. Испијене у лицу, очи упале па гледају страховито, уплашено. Према овоме је ништа оно, кад ми је стриц умро.

Неколико пута улазио је мој отац у нашу собу. Био је сав знојан. Раздрљиво цемадан, распуцио кошуљу, па му се виде густе црне длаке по грудима. — Намрчио се као Турчин. — Дај још! — вели мојој мајци.

Она стегла срце. Ћути као камен, отвара ковчег, па шаком сила у његову, а он везује у мараму.

Али „још ово“ уће ти он, чини ми се, пети пут у нашу собу, а тако око три сата по поноћи.

— Дај! — вели мојој мајци а дошао у лицу као земља.

Мати поје ковчегу, а ноге јој клецају све се навија. Онда ја видех велико јоргана како се онај мој велики отац стресе, и како се прихвати за пеп.

— Брже! — каже мајци, а одлаже ногама и рукама бриште зној.

Мати муп ружи. — Дај све! — рече он. — Последњих десет дуката! — рече она. Али то не беше више глас, ни шапуг, већ нешто налик на ронац.

Он скопа оне новце и управо истрча из собе.

Моја мати клону крај ковчега и обнесвести се. Сестра ври сну. Ја скочи из постеле. И Ђокица скочи. Седесмо доле на патос крај ње; љубимо је у руку: „Нано, нано!“

Она метну руку на моју главу, и шапуташе нешто. Онда скочи, упали свитац, па прижеже кандило пред светим Ђорџем.

— Одите, децо, молит се Богу, да нас избави од напасти! — рече она. Глас јој звони као звоно, а очи светле, као вечерњача на небу.

Ми потрчасмо њој под икону и сви клекасмо, а Ђокица клекао пред мајку, окренуо се лицем њој, крсти се и, сироче, чита на глас ону половину оче наша, што је већ био научно.

Онда се опет крсти и љуби матер у руку, па опет гледа у њу. Из њених очију теку два млаза суза. Оне бећу управљене на свеца и на небо. Тамо горе беше нешто што је она видела: — Еј, како ми је онда лако било, како сам се осећао блажен. Ама што ми сад не може да буде више онако?

Истом што мати прекрсти врата од велике собе, а унутра се диже жагор. Не може ништа да се разуме, само што Зеленбаћ један пут викну колико год може:

„Боже, ти видиш

САВЕЗ СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА

(SERB FEDERATION SLOGA)

Главно седиште: ЊУЈОРК; Њ. Ј.

443 West 22 Street New York, N. Y.

Главни Председник: М. И. ПУПИН

443 W. 22 Street, New York, N. Y.

Главни Подпредседник: ПАВЛЕ Х. ПАВЛОВИЋ

443 W. 22 Street, New York, N. Y.

Чланови Управног Одбора за 1916:

ЈОСИФ РАЈНОВИЋ Box 544, Turtle Creek, Pa.
МИЛЕ КУКОЛЕЧА 460 Gates Ave., Lackawanna, N. Y.
БУРО И. ГРЕГОВИЋ Box 1811, Bisbee, Ariz.

Чланови Главног Одбора за 1916, 1917, 1918, 1919:

ГЛИШО РАПАИЋ 1100 Broadway, Gary, Ind.
СТЕВО БАБИЋ 5 N. Duquesne ave., Duquesne, Pa.
НОВАК М. БОГДАНОВИЋ RR. 1 Berkley Club, Bingham Canyon, Илија ВУЈНОВИЋ 6201 E. 8 St., Kansas City, Mo.
ВИДОЈЕ БОГО 443 W. 22nd St., New York City.
ИЛИЈА РАДАКОВИЋ 1611 E. Rount ave., Pueblo, Colo.

Заменици:

СТОЈАН ПАВЛОВИЋ 413 Huey St., McKeesport, Pa.
ДУШАН ПОВОШИЋ 348 — 2nd Ave., New York City.
НИКОЛА ТРБОВИЋ P. O. Box 341, Miami, Ariz.
ВИД ВУИЋ 443 W. 22nd St., New York City.
СИМО ВУЈНОВИЋ 2106 — 137 St., Indiana Harbor, Ind.
БОРЂЕ ПУРЛИЈА 819 S. Wanderventer Ave., St. Louis, Mo.

КЊИГЕ САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА ПРЕГЛЕДА ДРЖАВНА ВЛАСТ СВАКА ЧЕТИР МЕСЕЦА.

Савез Сједињених Срба Слога исплаћује:

Table with 2 columns: Description of services (e.g., Na име осмртнице, За губитак оба ока) and corresponding costs in dollars and cents.

За операције: слезог прева \$100; камена у беници \$100; у случају опучености \$75; трахоме \$25; отровање утробе \$100; женске операције \$50; операције шугавна \$25; рака \$100; дебелиг прева \$35; за операције на глави, оку, узу, носу, граду и злобогнима од \$25 до \$75; за отровање крви од \$15 до \$35.

Осим тога сваки члан добија од 50 до 400 долара на име операције, болне потпоре и осакативне, које нису горе нарочито на значене, а према тежини повреде и увиђавности управног одбора.

вну улогу играју Срби и Бугари, док су се Енглези и Французи ограничили само на артиљеријске сукобе. Код Дојрана савезничке трупе још у самом почетку ових сукоба прешли су на српску страну. Ну даље нису продирали, чекајући, по свој прилици, на дан, када ће отпочети права навала. И то ће, како се раније објављивало, бити ове или идуже седмице.

Ну док тако стоје ствари на источном делу овог фронта, Срби и Бугари већ петнајест дана воде љуте битке у околини језера Острво. Прво су Срби напали и заузели необично важне положаје на висоравни Меглену, између река Мегленце и Црне Реке. На северној страни Мегленске висоравни налази се висока планина Ница, висока до 1500 метара. Након љутих и крвавих сукоба, Срби отму ту

планину. То је највећа планина крај железничког пута за Битољ. Онда дође бугарски напад на оба савезничка крила: на истоку пут Кавале, на западу пут Костура и Горице. Бугари, не надајући се што их очекује са севера, покушали су да повију савезничка крила и тиме знатно ослабе њихов удар у средишту, дуж Вардара. На истоку савезници се повуку иза реке Струме и пуге Бугаре да иду на море. Струма им је довољно јака заштита с те стране. На левом крилу савезничком нема такве заштите, те је отуд морало доћи до љутих битка. Бугари успеју да уђу у Јерин, Костур и Горицу, где и није било српске војске. Одатле Бугари почну нападати на српски бок. Срби се утврде у селу Сорвичеву, на железници Битољ-Солун, а на јужном крају Острвогког Језера и ту

на улици и лагано се упути кум-Илиној кући.
јиПајнољ;Нх;ъ, љзчъжјјои
Причао ми је после Тома, кум-Илин син, да се је мој отац с његовим затворио у једну собу, да су нешто дуго полако разговарали, да им је после до нето хартије и мастила, да су њешто писали, ударали печате и тако даље. Али шта је то било, то се не зна, нити ће икад ко знати.
Око девет и по сати ми смо сви лежали у постељи, само матери што је седела с рукама у рилу, и безначајним погледом ледала у свећу. У то доба скрипнуше врата. Мати брзо цирну у свећу, па и сама леже у кревет.
Мени је испод јоргана кучало срце, као да неко бије чекињем у груди.
Врата се отворише и мој отац уђе. Обрте се једном два

по соби, па онда, не палећи свеће, скиде се и леже.
Мало после приђе нашем кревету. Гледа нас све, гледа моју сестру. Дође опет на сред собе. Дуго је тако стајао не ми чујући се, само што опазим по кад-кад, како му сени очи, гледајући час на нас, час на матер.
Али ми ни једно ни ухом да макнуемо!
Онда он пође поребарке на претима чивилуку, а не скида ока с нас; скиде пажљиво онај сребрњак, туир га под дубе, на туче вес на очи, па брзо и целом ногом ступајући, изађе на поље.
Али тек што сев рата притвореше, а моја се мати исправи у кревету. За њом се диже и се стра. Као какви дуси!
—Остани код деце! — прошапута мајка, па изађе на поље.

почне страховита битка, која је трајала неколико дана. У тим биткама изгубили су Бугари око 16.000 људи. Бугарски заробљеници причају, да Бугари зову Сорвичево други Вердан. Услед пораза ту Бугари су почели напуштати све што су пре тога заузели у Грчкој и бегати пут границе. Страшне борбе водиле су се прошле недеље и на Ветренику, и у њима су Срби стално тукли Бугаре.

Било је вести прошле недеље, да су се и Талијани почели кретати из Валоне, али изгледа да су били потучени, па су упутили. Талијани би најбоље учинили да саберу пред непријатељским положајима силну гомилу топова, напуне их добро, доведу мајмуне да их испале, а они да иду да беру смокве и маслине. То је за њих „господскији“ посао.

ОСТАЛИ ФРОНТОВИ.

Прошле седмице на руском фронту, код Двестра и Злоте Лише, било силних борба. Ту су Руси потукли Аустро-Немце и једног дана само, у прошли четвртак, заробили око 19.000 војника. Изгледа, да Руси спремају један силан напад на Лавов, али се о томе за сад још ништа не зна.

На западу у прошлу недељу заједнички су ударили Французи и Енглези на немачке шанчеве северно од Соме и за један дан заробили 2000 Немаца, запленили 12 топова и 50 машинских пушака, отели села ЈФорест и Клери, а подрли у дубину за читаву миљу. До сада то је највећи добитак западних савезника за један дан. Борбе се и даље воде када ово пишемо.

Борбе су се даље водиле и око Вердана и ту су Французи заробили 300 Немаца.

Данас се може поуздано рећи да је битка код Вердана потпуно окончана. Она је била за мисао поглавице немачког генералног штаба генерала фон Фалкенхајна. Он је збачен са тог места, а на његово је место дошао маршал фон Хинденбург, који је присталица самодруге политике. Он тражи, да се сва немачка снага окрене на исток. На тај начин Французи су у ове две године добили две најодлучније битке: на Марни и на Вердану. Сада је ред на Русе, и како изгледају сада ствари, Руси ће се показати достојни својих храбрих савезника.

М. Јевтић.

СРПСКА НАРОДНА ОДБРАНА

ИЗВЕШТАЈ ЦЕНТРАЛНОГ ОДБОРА.

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes entries like 'До 18. јула 1916. примљено \$196.712.77' and lists of names such as 'М. О. Срп. Народне Одбране, Балтиморе, Мд.' and 'Јован Ресановић, Бридпорт, Кон.'

Фонд за пострадале Србе из Босне и Херцеговине.
Срби у Гери, Инд. 124.20
Срби у Вест Дулут, Минс. 95.00
Целокупан приматак до 15. августа 1916. \$208.888.27
издато до 18. јула 1916. \$188.756.47
послато Срп. Прв. Крсту, Крф, 5000.00
за пошт. марке 10.00
за трошкове В. Вуићу 10.00
Издато свега \$193.776.47
Остаје у благајни 15. августа 1916. \$ 15.111.80

Њујорк, Њ. Ј. 15. августа 1916.
За Централни Одбор Срп. Народне Одбране
Јов. С. Екеровић, тајник.
Извештај благајника.
Од седмице 18. јула 1916. остало у Благајни \$ 7956.30
Августа 15. 1916. примљено од тајника Ј. Екеровића 12175.50
Свега \$ 20.131.80
Исплаћено:
Послато Срп. Прв. Крсту на Крф, преко Амер. Експрес Ко. \$ 5000.00
тајнику за поштанске марке 10.00
за трошкове В. Вуићу 10.00
Свега 5020.00
На дан 15. августа 1916. остаје свега \$ 15.111.80
Њујорк, Њ. Ј. 15. августа 1916.
Томо Срзентић, благајник.

СПИСАК ПРИЛАГАЧА
Рут, Невада.
Местни Одбор Срп. Народне Одбране у Рут, Невада, сакупио је \$46.55. Приложили су следећи. По \$5.00 Симо И. Грубић, Душан П. Пендо. По \$2.00 Јово С. Карић, Прокој П. Вукобратовић, Илија В. Грбић, Никола Ђегић. По \$1.75 Никола Зобеница. По \$1.55 Мило А. Прибић. По \$1.50 Илија Савос, Раде Брекић. По \$1.00 Никола И. Дракулић, Станиша Р. Грубић, Митар С. Перовић, Вујо Ђукић, Васо С. Дракулић, Раде И. Дракулић, Љубомир М. Лалић, Петар И. Дракулић, Стево Иваншевић, Марија М. Иваншевић, Ђорђе М. Иваншевић, Дане Б. Богић, Раде М. Лукић, Мане Иваншевић, Илија Иваншевић, Тодор М. Влаисављевић, Јастре Димитриновић, Илија Косановић, Ђуро М. Лукић, Илија М. Лукић. По 50 центи Ђуро Рапаић, М. И. Лукић, Милка М. Иваншевић, Н. Н. По 25 центи Марија М. Иваншевић. У прошлом извештају изаша су погрешно неколико имена прилагача, што овим исправљамо. Треба да стоји: Илија М. Чанковић, Шима Драгић и Дане Влатковић.

Мекиспорт, Па.
Стојан Ц. Павловић сакупио је \$6.00. Приложили су следећи. По \$5.00 Ђуро Новић. По \$1.00 Перо Крстић.
Бингам Кејон, Јута.
Српски сватови брата Буда Ловрића и Софије Узелац, проведени су у највећем весељу. Кумовао је Дане Жигић, а девер Божо Узелац. Равнала сватова био је Петар Сужуковић, који је први повео реч да се покупи што год прилога за Српску Сирочад. Сакупљено је 80 долара и 75 центи. Приложили су следећи. По \$5.00 Буда Ловрић, Дане Жигић, Божо Узелац, Петар Сужуковић, Миле Сердар. По \$2.00 Млада Софија Ловрић. По \$2.50 Дане Т. Мирић, Стево Мишчевић. По \$2.00 Милан Чубрић, Јово Д. Димић, Јово М. Ђурчић, Дане Почуча, Петар Ђаковић, Миле Милеуснић, Петар Н. Ковач, Петар Радовинац. По \$1.50 Петар М. Ђурчић, Душан Ђурчић, Илија Б. Радмановић, Исо Милеуснић. По \$1.00 Никола Милеуснић, Станиша Ковач, Јово Војновић, Марија Ј. Вејновић, Стеван Ловрић, Милан Драгосавац, Стево Ј. Жигић, Миле Мирић, Тодор Сердар, Јово Ј. Мирић, Гецо Мирић, Васо Невајдић, Марта Сердар, Јосип Граховац, Јово Пејновић, Лука Ловрић, Миле В. Човић, Јован Рајчевић, Марта М. Милеуснић, Раде Умиљендић, Јово Борчић, Стево Заставниковић, Милица И. Ми-

да моју мајку, а глас му као разбијено звоно:
— Иди, Марице, остави ме...
Ја сам пропао!
— Како си пропао, господари, бог с тобом! Што говориш тако?
— Све сам дао! — рече он, па рашири руке.
— Па ако си, брате, ти си и стекао!
Мој отац устукну један корак, па блене у моју матер.
— Ама све! — рече он, — све, све!
— Ако ће! — рече моја мати.
— И коња! — рече он.
— Кљусину! — каже моја мати.
— И ливаду!
— Пустолину!
Он се примаче мојој мајци. Гледа је у очи, чисто прожиже. Али она као један божји светац.

— И кућу! — рече он, па ра зрогачи очи.
— Ако ће! — рече моја мати, — да си ти жив и здрав!
— Марице!
— Митре!
— Шта ти то велиш, Марице?
— Велим: да бог поживи тебе и ону нашу дечицу. Није нас хранила ни кућа ни ливада, него ти, хранитељу наш! Нећемо ми бити ни једно гладни, док си ти међ нама!
Мој отац као да се мало занесе, па се наслони лактом на раме материно.
— Марице! — поче он, — зар ти?... — Загрцну се, а покри очи рукавом.
Мајка гаухвати за руку:
— Кад смо се ми узели, нисмо имали ништа осим пољаве, једне тепсије и два три корита, а данас хвала богу, пуна кућа свега.

Ја видим како испод бабиног рукава кану кап и блесну спрема месечине.
— Па зар си заборавио на чардак пун шишарке?
— Пун је! — каже отац гласом меканим као свила.
— Па шта ради она моја ниска дуката? Што ће онај лежећи новац? Узми га у трговину!
— Уложимо у жито!
— Па зар смо ми неки престари људи? Здрави смо, хвала богу, а здрава су нам дечица. Молићемо се богу, па радити.
— Као поштени људи!
— Ниси ти неки туљез, ко што има људи. Не дам ја самих твојих руку за сав капитал Параносов, па да је још онолики!
— Па њеом опет стећи кућу!
— Извешћемо нашу дечицу на пут, — каже мати.
— Па ме неће мртвог клети.

Од кад их нисам видео!
— Ходи, да их видиш! — рече мати, па та као неко дете поведе за руку.
Али ја у три корака већ у соби. Само што пришаптах мојој сестри: „лези!“, па навукох јорган преко главе.
Управо њих двоје ступају преко врата а на црквиг рунаше звона на јутрење. Громко се разлиже кроз пољ, и потерса се душа хришћанска. И као та лас сухо грање, тако њихов звук односи бољу и печад, кида узеташтине, а скрушена душа разговара се с небом...
— Сине! устани да идемо у цркву!...
*
Кад сам ишао лане у Београд по јеспал, видео сам у Топчидеру Перу Зеленабау у робијашким хаљинама. — Туца камен!
— Крај —